

YÉGVIDÉK.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZMIVELŐDÉSI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 ft. Vidékre 5 ft. 50 kr.

Fél „ 2 „ 50 kr. „ 2 „ 75 „

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Jabukai utca: 121.

Ide küldendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petitsor 6 kr. Nyitlteri három hasábos petitsor 10 kr.

Bélyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

Országos magyar iskolaegylet.

Folyó évi febr. hó 12-én magalakult a budapesti magyar iskolaegylet. Amaz üdvös reakciónak realis gyümölese ez, a mely a német Schul-Verein arczatlan föllépésére Magyarországszerte fellendült volt. A magyarság erősítését tűzte ki czélul kétségkívül szép eredményeket fog elérni. De bármily tevékenyen működik is, hatásai csak arányu lesz ama küldetéshez, feladathoz képest, a mely hazánk messze vidékeire ez irányban szerte elérni áll. Hivatásának súlyja hazánk legtávolabb eső vidékeire esnek, a hova központi különvált állásánál fogva csak gyengén terjeszthetné ki működését.

Ezért legott amaz egylet megalakulta után erős hangok emelkedtek, a melyek sürgősen követelik a nevezett egylet egyesülését a vidéki hasonlócélu társulatoikkal egy országos szövetté. E kívánság előbb Pozsonyban majd Temesvárt lett hangossá s az utóbbi helyről a „Délmagy. lapok” adott neki okadatot kifejezést, a melyhez mi is őszinte erélylyel csatlakozunk. Azt írja:

Meg kell ezt tenni, mert a legjobb szándéku bár, de elszigetelt működés, soha nem szülhet oly eredményeket, mint egy hatalmas országos szövettet öntudatos, egyöntetű tevékenysége. Azonkívül ne feledjük, hogy a mozgalmat eddig majdnem kizárólag a nem-magyarajku polgárok ezrei istáptolták, mely félszeg állapotnak mihamarább meg kell változnia, ha kudarczot vállalni nem akarunk. Itt nem a németek, sem a szlávok, hanem a magyar nemzet érdekei

forognak szóban, azért is az egész hazának. Legelső sorban pedig a magyar népnek kell e mozgalmat anyagiilag és erkölcsileg támogatnia.

E tekintetben példának vehetjük az osztrák iskolaegyletet, mely alig két évi fömállása óta 1 millió forintnál többet költöhetett iskolai czélokra. De vajjon a eszek, lengyelek vagy szlovének adták-e össze ezt a nagy tőkét? Bizonyára nem, az kizárólag az ausztriai németek áldozatkészségéből halmozódott föl. Azért ne várjuk, de ne is engedjük, hogy nálunk kizárólagosan magyar nemzeti ügyért egyedül vagy nagyobb részt nem-magyarok áldozzanak; hogy ezélt érlessünk, áldozzunk és dolgozzunk — egyesült erővel.

Ezek után világos, hogy mi az országos magyar egylet alatt nem pusztán a már meglévő magyar nyelvtérjesztő és közmívelődési egyesületek szövettetét értjük, mert ez a főnebb hangoztatott méltányos követelésnek nem felel meg. Mi az országos magyar egylet alatt olyat képzelünk, mely keretébe vonja a hazaminden számba vehető tényezőjét, melynek kötelékébe tartozni erkölcsi köteletségének ismerje minden igaz honpolgár, első sorban pedig minden igaz magyar, akár Kecskeméten, akár Pancsován élveze a haza áldásait. Szóval, annak az egyesületnek mint egy nagyszerű eszme megtestesülésének, nagyszerűnek kell lennie, arányaiban és eredményeiben egyaránt.

Igy fogva fel a feladatot, világos az is, hogy annak megvalósítására csak országos tekintélyű férfiak vállalkozhatnak, kik fényes

nevéknél és díeső multjoknál fogva magukkal ragadhatják az egész nemzetet. Ebből kifolyólag véleményünk oda irányul, hogy az országos magyar egylet megalapításánál a legnagyobb körültekintéssel és tapintattal kell eljárni: jól megválogatandók a tábori kar tagjai, de még jobban maguk a tábornokok, mert ezektől függ minden.

Résziünkről tartózkodunk nevek említésétől, mert elvárjuk a budapesti magyar iskolaegylet vezérférfiától, hogy kellő tapintattal bele fognak vonni az akezióba mindenkit, a ki arra bármely tekintetből igényt tarthat.

Azt az egyet azonban mi is követeljük, hogy a tervezet kidolgozása czéljából kiküldött 5 ös bizottság munkálata lehetőleg széles alapokra fektetett országos jellegű értekezlet által felülbíráltassék és szentesítették.

Az ezen alapon szervezett országos magyar egylet virágzó és hatalmas lesz és rövid időn dús gyümölesesel jutalmazandja áldozatainkat és fíradalmainkat.

Végül legyen szabad kifejezni, azon reményünket, hogy Délmagyarország hazafias polgárai nem az utolsó, hanem a legelső sorában fognak küzdeni.

A tisztviselők és a biztosítások.

III.

Uram lépjen be az általa nosztisztviselők egyletébe. Biztosítsa életét, vagy biztosítson gyermeke számára 1000 ft. melyet 18. éves korában kikap. Nézze! Hiszen mindezt csak 2 ft. 30 kr. fizet havonként. Igérvénye (Police) hitelképesebbé

VII. Jelenet.

Előbbiek, a betűszedő.

Szedő. (kefelevonatokat ad át Roz.-nak) Kérek keziratot a tárczához.

Rozenz. Jöjjön egy félóra múlva.

Dr. Szab. Most jut eszembe. Egy kis versem volna. Talán jó lesz a tárczába?

Rozenz. Hány strófa?

Dr. Szab. Kettő.

Rozenz. Már miért nem legalább is tizenkettő. Node legalább visszaadta, amit elvett.

Dr. Szab. Mit vettem én el tőled?

Rozenz. Időt, munkaídot (átadja a verset a szedőnek.)

Szedő (el.)

Dr. Szab. Olvasatlanul nyomatja ki?

Rozenz. Megjárnám én, ha mindent elolvásnék a mit a nyomdába küldök. Akkor egy napnak száz órából kéne állani. Majd elolvasom a correcturánál. Lássá (nézi óráját) most is, három már elmúlt s még nincs mára való tárczám. Mondjon, kérem, valami jó nagy újdonságot.

Dr. Szab. Én — újdonságot. Ez olyan, mintha zsbárústól új ruhát kérne. A zsbárús csak jár — kel; de én egész nap bezárkózva ülök kopott törvénykönyveim dohos lapjai közt.

Rozenz. Gentleman létére nem tud valami párbajféléről?

Dr. Szab. No lám! Eszembe nem jutott volna. Hja! másféléken jár most az én eszem — Hát — éppen most hallottam — a mint a „Korona” vendéglő előtt jöttem.

Szépirodalmi csarnok

Megjelenik.

Vigjáték egy felvonásban.

Irtá:

Udvardi Sándor.

(Folyt.)

Személyek:

Bácskay Boldizár ügyvéd és lapszerkesztő.

Neje.

Etelka, leányok.

Endre, fiok, jogász.

Rozenzweig Izidor, szerkesztősegőd.

Dr. Szabolcs Adorján, ügyvédjelölt.

Pusztayné, Bácskayék rokona.

Berta, Etelka barátője.

Betűszedőgyerek.

Történik egy nagyob vidéki városban.

Idő: jelenkor.

VI. Jelenet.

Rozenzweig. Dr. Szabolcs Adorján.

Dr. Szabolcs. (kivül kopogtat.)

Rozenz. Tessék, — nem megnomdta.

Dr. Szab. (megint kopogtat.)

Rozenz. Mondtam, hogy: tessék.

Dr. Szab. (belép közből.) Van szereném Rozenzweig úr.

Rozenz. Enyém a szerenese (magában.) Az incriminálás (völegény (fenn.) Száz esztendeje, hogy nem láttam.

Dr. Szab. Bizon! rég adós vagyok e látogatással.

Rozenz. (ír, fel sem néz.) Az ilyen adóság nem okoz fejfájást.

Dr. Szab. Gondolja, hogy Bácskayék e tartozásomra nézve türelmes hitelezők?

Rozenz. (mint fent.) Nem tudom. Nem álllok velők e fajta üzleti összeköttetésben.

Dr. Szab. Hiszem, be fogják látni, hogy régi terminusaim rendjét jelen körülményeim között megtartanom fizikai lehetetlenség. Valóban amyi a dolgom!

Rozenz. (mint fent.) Nekem is.

Dr. Szab. Be van osztva minden perezem.

Rozenz. (mint fent.) Nekem is (magában.)

Sokáig akar ez még itten lamentálni?

Dr. Szab. Sok az, mit mai napság a fiatalembertől követelnek.

Rozenz. Azt én is mondhatom.

Dr. Szab. Az ember feje utóvégre sem káptalan.

Rozenz. (Türelmetlenül magában.) Utóvégre is képtelen leszek (fenn.) Önagsága odabem van.

Dr. Szab. Etelka talán nincs hóm?

Rozenz. Elment Pusztayékhoz.

Dr. Szab. Akkor oda megyek. Úgyis csak őt akartam látni (indul.)

teszi önt. Mint egyleti tag előleget kap-
hat 6-9%-ra. Részesülhet egy és más
előnyben (fűrdők, utazási és más kedvez-
ményekben); sőt gyermekei is élvezhetnek
némi támogatást.

Ha baj éri, s ha egyszer a rendes
díjakat fizetni nem tudná: az egylet elvár
3 hónapig is; sőt még akkor is vissza adja
a már befektetett összeget vagy beváltja az
igérvényt természetesen kamatok nélkül.
Szóval amnyi előnyt nyújt, a mennyit egy
társulat sem nyújthat. Még pedig azon egy-
szerű oknál fogva nem, mert a többi társula-
tok száz és több személyre menő hivatalnokai,
illetőleg ügynöki személyzetet kénytelenek
tartani. De céljuk is más, — megfelelően
az alapításnál kimondott elvnek. Náluk fő-
elv: hogy az egyes részvényre minél na-
gyobb osztalék essék; még ez a tisztvisé-
selői egyletnél fordítva áll. Hivatal-
nokai kevés kivétellel, — inkább tiszteletből
viselik terhüket. Alapelve: a külső önös-
ségre fektetett önségély vagyis,
az egyes tagok segélyezése.

Jól van uram! Megbeszéltem a felesé-
gemmel és akkor majd meglátjuk.

Reggel beállit egy csinosan öltözött
fiatal úr. Átadja ötkoronás névjegyet a
cselédnek, hogy azt a „Nagyságos asszony-
nak“ adja át. Kívül, hogy a „Mercantil-
ügynöke, s hogy biztosítani jött. A szívár-
vány szép színei valóságos fakó színek
azon ragyogó színekhez képest, melyekben
a nyelvés ügynök az ő társulatát és előnyeit
magasztalja.

Még is csak jó lesz Miczikét biztosí-
tani; még pedig a Mercantilmál: hisz ez
akkor is fizet, ha valamelyikünk öngyilkos-
sá válnék. Az asszonyka szavait hamiskás
mosoly kíséri: melynél hamisabb csak is az
ügynöké lehet, ki a 2000 ft. után 10%
provisiót kap. Hogy a nehéz feltételeket
hogyan és miként teljesíti majd a tisztviselő,
az már nem az ő dolga. És hányszor ismét-
lődik e vigszomorú kép? Vagy nem gon-
doskodik a tisztviselő a családjáról, vagyha
igen, nem úgy és nem ott, a hol kellene.
De nem folytatjuk tovább sorainkat: hiszen
nem kiskorúaknak szólnak azok, kiket rá-
beszélni kellene. Ott van a 20-évi óta fem-
álló és sok, száz milliókat forgatott ál-
dásosan működő „Általános tisztviselő egylet-
nek, majdnem minden városban a maga
főkegylete.“

Ezen egyletek évi működése élő bizony-
sággal okadatulja a sorainkban elmondotta-
kat. Maga a központ és évi nagy nyere-
ményei, de kivált a mintaszerű pontosság

Rozenz. (sugárzó areczal.) Halálos kime-
netelő volt?

Dr. Szab. Nem.

Rozenz. De mindkét fél súlyosan megsérült?

Dr. Szab. Nem.

Rozenz. Egyiknek állapota azonban ag-
gasztó.

Dr. Szab. Mindenesetre, amennyiben az
az egyik fél kitanó kardforgató s „harczképte-
lenségig“ történt a megállapodás.

Rozenz. Tehát most vívnak?

Dr. Szab. A másik fél azonban gyenge
vivő lévén —

Rozenz. Ellentétől súlyos vágásokat kapott?

Dr. Szab. Nem; kétheti időt — tanulásra.
— Neveket, helyet persze el kell hallgatnom.

Rozenz. (dekonnyult fejével.) Akár az egé-
szet elhallgathatta volna.

Dr. Szab. (komolyan.) Hogy érti ezt?

Rozenz. Úgy hogy miután ezikkel irtam
a párbajozás ellen —

Dr. Szab. Hallani sem szeret a párbajozá-
zásról?

Rozenz. Sőt nagyon is szeretnék, de nem
egy leendőről, hanem egy ma történtéről.

Dr. Szab. Talán fogadást tett?

Rozenz. Olyanformát, hogy a cikkem
holnap megjelenik. Mit érek én mármost avval,
ha azok az urak két hét múlva falhoz spékkelik
egymást. Jobb szeretném, ha gyengén összevagd-
lalkoznának, de — ma.

Dr. Szab. Még talán ők is jobb szeretnék.

és az azonnal való és hiánynélküli fizetése
az esedékessé vált pénzeknek ajánlják ezen
intézetet a hivatalnokok számára mindenek
előtt. De ajánlják e hatalmas egyletet
végre a statisz. adatok is, melyeket az év-
könyvek és más kiadványok előnkbe tárnak.
Azért bátran ajánlhatjuk a röpke szót:
„A ki takarékoskodik, jó dolgot mivel. Még-
jobbát, a ki biztosít“ kartársaink becses-
figyelmébe. — i. — s.

HELYI HIREK.

* **A törvényhatósági közgyűlésnek,**
a mely holnap márcz 10-én tartatik meg, több
kiválóan fontos tárgya lesz. Ilyen a multi köz-
gyűléstől lemaradt realgymnasiai segély-
ügy. Az állam tudvalevőleg egészen újjá, tagab-
bá kívánván építeni a már egészen megrösz-
talt realgymnasiai épületet, e célra a városhoz is
fordult, hogy ildómos összeggel hozzájáruljon az
építés költségéhez. A pénzügyi bizottság igen
kurtán végzett az ügyvel, azt határozván, miután
e célra nincs pénz, a város nem is adhat. Biz-
unk, hogy így a tanács, mint a közgyűlés, ma-
gához, az ügyhez, az állam művelődési törekvései-
hez méltóbban fog gondolkodni és határozni s min-
den alkudozás nélkül megteszi azt, a mit
eddig ily ügyekkel szemben, minden tisztességes
város megtett. Megteszi annyival inkább, mert
különösen a közoktat. kormány egy város iránt sine-
s több figyelemmel és generositással, mint Pancso-
va iránt. Hisz ime még az idén fel akarja ál-
lítani a felsőbb leányiskolát, a Frö-
bel téle gyermekkeretet s az ipartan-
műhelyt, a melyeknek ügye szintén holnap
kerül a közgyűlés elé s a melyeknek támogatá-
sára az állam együtvéve mindössze évi 400 forint
kér. A város művelődési értekeinek ily páratlan
főkarolásával szemben, a mely a város anyagi
gyarapodását is kiválóan érinti, kicsinyesen al-
kudozni: nemcsak méltánytalanság, de föltűnő
rövidlátás is volna.

* **Mennyit nő a nap márcziusban?**
Márczius 1-én a nap 6 óra 42 perczkor kel és
5 óra 44 perczkor nyugszik, tehát a nap hossza
11 óra 2 percz; 31-én a nap 5 óra 42 perczkor
fog kelni és 6 óra 28 perczkor nyugszik le, te-
hát a nap hossza 12 óra 46 percz lesz. E szerint
a nappal márczius hóban 1 óra 44 perczrel nő,
minek megfelelőleg az éjtel ugyanannyival fogy.

* **A selyemfonóban** megszűnt a téli álom
s újra megkezdődött az élet és a munka. Megjött
a 75 olasz munkásnő a derék Polini Theobald
úrral, a ki mint igazgató oly kitűnő szak-
értelmmel és lelkiismeretességgel vezette eddig
is az intézetet. Mint felügyelő Szedresz Bé-
la úr áll mellette, a kinek e téren szintén szép
gyakorlata van. Tanoncok közül Ujvidékről
ny. rtek 15 és helyből 12 leánykát. A fonógyár
összes személyzete 109 személy. Nagyban foly az
új nagyobbabásu gubóraktár, a munkás-
nők lakosztályának és egy új nagy
fészernek építése is. — A fonógyári mun-
ka f. h. 3-án kezdődött meg, a magyar selyem-
tenyészési ügy apostolának, Bezere dj Pál
min. biztosnak személyes jelenlétében.

Rozenz. Nem tudna doctor úr e tekintet-
ben azon urakra befolyást gyakorolni?

Dr. Szab. Sajnálom (ironiával.) En ugyan
lelkemből gyűlölöm a párbajt, de ellenében en-
nyire hatni — mint ön kívánja — gyenge vagyok.
A reklamok istene önnel (el.)

Rozenz. (magában.) Tudod is te mi az a
reklam! Elrabolja időmet és még gúnyolódik. Soll
dir a Säbel im Magen wachsen! Tessék ide ülni
s aztán beszélni. Ez a tárcza! Egy miniszternek
az ő tárczája nagyobb gondot már nem okozhat.
Közölnék valami mutatónyt, de „Koszar“-t, „Bu-
dapesti-Szemlét“, — „Philologiai közlönyt“, —
„Közpiskolai Értesítőt“, — „Századokat“, — Mikszáth
legújabb rajzait, Kiss József legújabb költemé-
nyeit s az egész idei karácsonyi könyvpiacot
már mind bemutatványoztam.

VIII. Jelenet.

Rozenzweig, Bácskayné.

Bácskayné (jobbfelel jő.) Boesmat Rozenz-
zweig úr, hogy háborgatom, nem Dr. Szaboles
volt most itten?

Rozenz. Szolgálatjára. (irúshoz fog.)

Bácskayné (magában.) Jól láttam hát.

Rozenz. (magában.) Hogy maradt volna
otthon!

Bácskayné (magában.) S he sem jött!
(fenn.) Bizonyosan szerkesztőségi ügyben járt?

Rozenz. Szolgálatjára.

Bácskayné (magában.) Most már nem
szenved kétséget. Kerülni akar minket.

* **Láng János** urat, a helyb. realgymna-
sium érdemes tanárát a közokt. miniszter állá-
sában véglegesen megerősítette.

* **Egyezkedés** foly az egyesült „kormány-
párt“ s a szerb lakosság közt a törvényhatósági
életben való békés együttműködés céljából. Ohajt-
juk, hogy létrejőjön olyan szerlemben és alapon,
a melyből nekünk is legyen hasznunk.

* **A Pflug Gyula** felfüggesztett városi
levéltárnok ellen hivatalbeli sikkasztás és vissza-
élés miatt emelt vádat a helyb. törvényszék tény-
álladék hiányában illetve elévüléssel folytán
elrejtette.

* **Nagy vizát** fogtak a héten a Dunából
halászaink. Két m. hosszú és vagy 130 kilo ne-
hez volt. Kilaját forintjával mérték ki.

Kimutatás

I. a népesedési mozgalom felől Pancsován
1883-évi hiteles statisztikai adatok nyomán
összeállítva.

Vallásfelekezetek: Házasságkötések: Születések: Halálozások:			
róm.-kath.	65	252	228
görög keleti	81	311	313
ágost. evang.	21	64	19
helyvt. hitv.	5	29	13
izraelita.	2	31	16
összesen	177	687	619

II. az 1880-ik évi népszámlálás alkalmával jelen-
lévő polgári népesség

a) vallásfelekezet szerint: római-kath. 5848.,
görög kath. 60., görög keleti 8683., ágost. evang.
1580., helyvt. hitv. 498., unitarius 10., izraelita 589.

b) anyanyelv szerint: magyar 1132., német
6356., tót 285., oláh 397., rutén 2., horvát szerb
8224., egyéb hazai nyelv 3., külföldi nyelv 168.,
beszélni nem tud 560.

UJDONSÁGOK.

A trónörökös pár keleti utazásának vélelgesen
megállapított programja a következő: April 14-én
elutazás Bécsből az osztrák-magyar államvasúttal
Budapestre, Turn-Szeverinen át Rusesukig. Rus-
csukból Várnára vasuton. Várnában rászállás a
Miramare ulvari gőzgyalatra. Tengeri út Konstan-
tinápolyba. Partózkodás Konstantinápolyban öt nap.
Kirándulás Brusszába, Kis-Azsiába, egy nap. Ten-
geri út vissza Várnába, a Miramare gőzgyalton.
Várnában Sándor bolgár fejedelem tisztelegése, uta-
zás Rusesukba Sándor fejedelem kíséretében. Rus-
csukban a fejedelem a trónörökös pár tiszteletére
ebédet ad. Utazás Bukarestbe. Érkezés este. Lá-
togatás a román királyi párnál. Másnap délután
indulás Turn-Szeverinbe. Utazás a Dunán a dun-
gőzhajózási társulat gőzcsével Turn-Szeverinből
Belgrádba. Érkezés Belgrádba reggel. Látogatás
a szerb királyi párnál. Az nap este viss. indulás
Bécsbe vasuton. Az egész utazás tartama körül-
belül két hét lesz.

Két képviselőt temettek el a héten. Hegedűs
László, volt reform. lelkesztés és szélső baloldali
képviselőt, a párt egyik legidősebb tagját és
Paczolay János mérsékelt ellenzéki képviselőt,
az országgyűlés egyik legrégibb tagját.

Rozenz. (elteszi fogalmazását, magában
dühösködve.) Mihelyt hazajön Bácskay úr, meg-
mondom neki, hogy legyen a szerkesztőség szer-
kesztőség, de nem elfogadó, váró- és kibejáró
terem.

Bácskayné (magában.) Miert másért, lett
volna itt mint hogy megmutassa, hogy ide igen
is jön, de hozzánk nem. No várjon doctor úr!
indulatosan vissza el.)

Rozenz. (új papírt véve.) Megkísértek egy
esevegést, p. o. a kedélyhangulatról (el.)

IX. Jelenet.

Rozenzweig, Endre.

Endre (kívül danol.) Ha benyúlok a kis-
lajbim zsebébe!...

Rozenz. (a földhöz vágja a tollat) Hye-
n kedélyhangulat mellett tessék a kedélyhangu-
latról annak írni a kinek van. Nekem nincs!

Endre (belép, közben.) Kissé be van esipve.)
Ejnye, kialudt a szivarom (kissé tántorogva hel-
jebb lép.) Adjon kérem egy kis tuzet Rozenzweig úr!

Rozenz. (kedvetlenül felalá jár.) Ott van
(a gyufatartóra mutat.)

Endre. Ne búsítjon Izidor koma! Sohse
halunk meg (rágyújtás közben sok gyufát ellökös.)

Rozenz. Annak napja előtt.

Szedő. (kefelevonatokat hoz.) Kérem azt a
kéziratot a tárczába.

Rozenz. (haragosan.) Majd ha meglesz

Szedő. De már mindjárt négy óra.

Rozenz. Azt én is tudom.

Szedő. A nyomdavezető úr igen türelmetlen.

Lewinszky J. a burgszínház jeles művésze a héten ismét adott szavalóestélyt Budapesten s mint rendszeren főképp Peróni és Jokaitól adott elő darabokat nagy hatással. Nem lehet-e-e reményünk, hogy az érdemes művész egyszer hozzánk is lerándul s közönségünkkel megérezeti nemzeti költészetünk geniusát?

Budapesten is erős keresik és nyomozzák a bécsi anarchistákkal összeköttetésben álló egyéneket. Jekelfalussy Lajos min. tanácsos a héten ez ügyben Bécsben is járt.

Az ötvös műkiliatást mind tömegesebben látogatják és ámulnak azon kiváló fejlődési fokán, amelyen ötvösművészetünk századok előtt állott. A hazai gyűjtemény jelentékenyen gyarapodni fog, ha a szultán által ígért magyar műemlékek Konstantinápolyból megérkeznek.

A nagyszabeni gyilkosság elkövetőit két odaváló fiatal emberben elfogták. Az egyik egy ügyvédnek a fia, a másik timárlegény.

Rudolf trónörökös irodalmi vállalata. Rudolf trónörökös egy nagy osztrák-magyar ethnografiai munka kiadását kezdeményezte, s e végből már érintkezett is Wilezek József gróffal és Jokai Mórral. A trónörökös már régebben foglalkozik e munka eszméjével s gyakrabban kifejezte abbéli nézetét: mennyire kívánatos és hasznos lenne az osztrák-magyar monarchiáról nagyobb ethnografiai munkát kiadni. Végre arra az elhatározásra jutott, hogy maga fogja kezdeményezni az impozáns vállalat kiadását. Ez körülbelül négy héttel ez előtt történt. Wilezek József gróf és Jokai Mór voltak az elsők, a kikkel a trónörökös közölte a terv részleteit s a kiknek ez ügyben tanácsát kérte. Azóta még tizenhét író és művész szólottak fel munkatársakul, s alkalmasnak négy másikat is felszólítanak. A trónörökös terve szerint e munka Ausztria-Magyarország multjának és jelenének, országainak és népeinek leírásában és képekben való hű tükrében lenne. A monarchia összes népei részt vesznek írók és művészek útján e munkában, mely a trónörökös védelmére alatt fog állani és egyidejűleg magyar, német, lengyel, cseh és horvát nyelven jelenik meg (s e szerint Magyarországot két nyelv képviselné), s egyáltalán külső kiállítására nézve is művészi gondot fordítanak. A művet a szükséges nagyobb előkészületek következtében alig kezdik meg egy év lefolyása előtt, s teljes elkészítése körülbelül tíz évet vesz igénybe.

Táncsics-ünnepély-bizottság alakult Budapesten, mely következőket tűzte ki feladatául: 1. Ünnepélyek rendezése s hazafias adományok gyűjtése által az agy írói és áldott nejét az anyagi gondoktól megmenteni; 2. műveinek terjesztése, eszméinek népszerűsítése által állandó emléket emelni neki a nemzet szívében.

Az új országház terve, melyet a nagybizottság által kívánt módosítások tekintetével Steindl tanár készített, nagy gypszminta alakjában már látható az új műegyetem egyik elsőemeleti rajztermében. Az országház mintáján láthatók egyszerűsége s szomszédos épületek is s így lehet észlelni az összehatást, melyet e hatalmas goth stílusú palota fog tenni.

Magyar származású tanárok külföldön. A harmadik egyetem föllállása ügyében tartott szak-

értői tanácskozás alkalmával Korányi Frigyes egyetemi tanár fölsorolt néhányat azok közül, kik Magyarországból eredve külföldön nyertek alkalmazást: Bécsben Szigmund, szakmájában Európának egyik legelső tekintélye; Kaposy, az egyetemen a borkörtán stb. tanára, Európának e tekintetben egyik legelső celebritása; Pollitzer, a filozófus Európában egyik legkitűnőbb kifejtője és képviselője; Benedict, az idekörtán egyik utatörője; Strieker, kitűnő tudós, Schenk tanár; Ivancsics, a kömorzsolás terén egyik európai tekintély; Schmitzer, Utzmann, a két Braun, Rosenthal tanárok, ez mind magyar, több mint a mennyi egy egyetemnek a betöltésére szükséges. Azonkívül Innsbruckban van Lang tanár, a ki szintén magyar; Párisban most halt meg Krishaber, szakmájának egyik legjelesebb férfija szintén magyar. Korányi itt leginkább a Bécsben levőkről s csak az orvosokról emlékezett meg; a tudomány más ágaiban is számos magyar működik külföldön; itt csak a külföldön élő számos magyar esillagásra emlékezettünk, kik közül az egyiket, Weinek-et csak nemrég választotta a magy. tud. akadémiája tagjának.

VIDÉKRŐL.

Tanítói jubilaum. Jabukán a hó 23. ünnepelte Hajnovics Alajos közs. tanító ur 25 éves tanítói jubileumát s egyszersmind ezüstlakadalmát. Ez alkalommal Jabuka közönsége kitüntette magát. Egyanis nevezett tanító tiszteletére faklyaszénét, közveasorát s tánczgyűlést rendezett. Az ünnepeltet a község nevében Hüttler József közs. bíró, s a tantestület nevében Sztodola Pál, franczielű tanító üdvözölte, mire H. ur meghatóttan köszönte meg az ovációt. A jabukai nők adakozásból begyűlt pénzeu vett igen szép ajándékkal lepték meg H. asszonyt. A jubilans házáról a Hermann féle vendéglőbe mentünk, hol a közveasora volt cea 60 terítéssel. Itt Popory József s Frint Nándor ur mondtak felkészítőt a jubilans párra. Steiner János ur Jabuka közönségére, Sztodola Pál ur a rendező bizottságra emelték poharukat. Vaesora után a táncz reggeli 4 óráig folyt. Vasárnap H. ur házában adott intim barátai s ösmevesői számára pompás vaesorát. Ezen ünnepélyesen mint ottani levelezőnk írja igen különösen viselte magát az ottani igazgató tanító K. J. ur, ki nem csak részt nem vett, a collegájának tiszteletére rendezett ovációjában, de sőt minden erejével ellene volt. K. ur eljárása az egész községben rosszalást szült.

Alapszabálytervezet

a pancsovai tornaegyesülethez.

(Vége)

IV. A tisztviselők és hatáskörüik.

32. §. Elnök hatásköre: Az Elnök képviseli az egyesületet hatóságok és harmadik személyek irányában; aláír a titkárral minden okiratot; elnököl a közgyűléseken és választmányi üléseken, és a 30 forint meg nem

Endre. Úgy van kihívtam, már t. i. én hívtam ki.

Rozenz. No hisz az mádegy.

Endre. Dehogy mádegy. Nem volt ott másnak ahhoz bátorsága. Tehát kihívtam.

Rozenz. Párba jra.

Endre. Dehogy! még egy parthie carambolra.

Rozenz. (csalódva leül.)

Endre. Pajtásaim azt hitték megvagyok felemlendve, leteszem már örökre a dákót. Csak azért is, gondoltam, s újból sikra szálltam a henczegő gyerekekkel. Azonban a gazember — újra megvert, mi több, olyan öt forint erejéig!

Rozenz. (magában.) Melyet most tőlem akar kölcsönözni.

Endre. Anyián volt, hogy éppen kifizethettem a játékpénzt meg a feketémet. Távoztam. Győzömnek adása maradtam. Ó, lehet, elfelejté. Neki lehet, de nekem nem szabad. Pajtásaim dákót kapva, mint egy lándzsás kozákhad bosszú harezra keltek. A esata bizonyosan eltart késő estig.

Rozenz. Milyen szép történelmi bevezetés. Endre. Lesz szives Rozenzweig ur, csak holnapig, míg az öregemtől kipumpolom, öt forintot kölcsönözni.

Rozenz. (magában.) Hab' ich's gesagt (fenn.) Miért ne? (veszi tárczáját.)

Endre. Éljen Rozenzweig!

Rozenz. Nagyon szivesen, ha a bugyellárisomban talál többet egy forintnál.

haladó kiadá-okról rendelkezhetik, miről a legközelebbi választmányi ülést értesíti és a szavazatok egyenlő száma mellett dönt.

33. §. Az elnök akadályoztatása esetében az alelnök lép annak hatáskörébe.

34. §. A titkár hatásköre. Vezeti az egyesület összes gyűléseinek jegyzőkönyveit; minden irodai munkát ő végez; őrzi az irattárt; a bejegyzett óhajokat, valamint a fölvendő tagokat a választmány elé terjeszti és a tagok névjegyzékét nyilvánosságban tartja.

35. §. Pénz táros hatásköre. Kezeli felelősség mellett az egyesület pénzeit; a haviválasztmányi üléseken jelentést tesz a pénztár állásáról, a közgyűlés elé pedig évi számadást terjeszt; elkészíti az évi költségvetést. A járulékkal hátramaradt tagok névsorát a választmánynak bemutatja. Pénzt vesz be és ad ki az elnök ellenjegyzése mellett.

36. §. A szertáros az egyesület ingó és ingatlan vagyonáról leltárt vezet és gondoskodik a tornaszerek és tornahelyiség rendbentartásáról.

37. §. A művezető hatásköre. Vezeti az összes tornaszert, a választmány beleegyezésével; különösen őt illeti

a) az oktató módszerek megállapítása;

b) az osztályok és csapatok beosztása

c) az összgyakorlatok vezetése;

d) az alkalmazandó tanulók és előtornászoknak ajánlatba hozatala;

e) tornászkiindulások, nyilvános tornászgyakorlatok és tornaünnepélyek rendezése.

f) az előtornászok gyűlése az elnöklet.

38. §. Az egyesületi ügyész képviseli az egyesületet törvénykezési ügyekben és annak jogi tanácsadója.

39. §. Az egyesületi orvos a tornaszert folyamára szakértő befolyást gyakorol.

V. Az egyesület bevételei és kiadásai

40. §. Az egyesület bevétele áll:

a) a tagok járulékaiból;

b) a tagok és tornakedvelők önkénytes járuléka, adományai és hagyományaiból.

41. §. Az egyesület kiadásához tartozik:

a) helyiségért fizetett bér, illetőleg a tornacsarnoknak fenntartása;

b) A tornahelyiség berendezése, továbbá beszerzése és jókarbantartása a tornaszereknek.

c) A tornatanítók és egyesületi szolgálk fizetése valamint a regieköltségek fedezése.

VI. Az egyesület politikai jellege.

42. §. Az egyesület semmi néven nevezendő politikai szereplésben részt nem vehet és minden ily irányu föllépéstől a legszigorubbán óvakodni tartozik.

Endre. Aki rézangyalát annak a...

Rozenz. Hatem, ha a ezikkem, melyet az édes atyjának átadtam, megjelenik, (nagy lelkiismeretesen) szives örömet. Tíz forintot kapok érte.

Endre. Mikor?

Rozenz. Mikor megjelenik.

Endre. S mikor jelenik meg?

Rozenz. Valami eklatáns párba jreset után rögtön. Ha tudna egy olyan fétét.

Endre. Olyanfétét? hogyne!

Rozenz. Valóban?

Endre. Valóban!

Rozenz. Komolyan?

Endre. Mint a hogy itt állok (ingadozik.)

Rozenz. (iráshoz ül, magában.) No, talán, még is!

Endre. Képzelve csak, amint a banquetten, luza a cigány, azt mondom neki: ácsi! az én nótámat! — Egy velem szemközt ülő balek a Viola-Walzeret dietálja. Ohó, mondom, én tettem be a garast!

Rozenz. És?

Endre. Ő nem enged.

Rozenz. És?

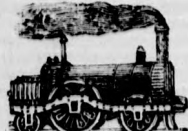
Endre. Én se tágitok.

Rozenz. S aztán?

Endre. Neki mentem, hogy galléron ragadjam mikor a cigány a tempo ráhuzza, hogy (énekél.) „Ha benyúlok a kis lajbin zsebébe!”

Rozenz. (méreget, magában.) No engem ugyan nem tesz többet lová senki (leül.)

(Folyt. köv.)

Vasuti menetrend

a m. kir. áll. budapest-zimonyi vaspályán.

ÁLLOMÁS		Személy- vonat	Vegyes- vonat
Budapest-ről	indul	8.30	8.25
Kiskőrös	..	11.37	1.36
Szabadka	..	1.45	5.20
Verbász-Kula	..	3.21	7.51
Újvidék	..	4.37	9.48
Pétervárad	..	4.53	10.07
Karlócza	..	5.09	10.30
Bečka	..	5.43	11.07
Indjiáról Mitrovicznak	..	1.13	7.30
Indjiáról Zimonynak	..	6.15	11.50
Ó-Pazna	..	6.34	12.11
Új-Pazna	..	6.53	12.32
Batajnicza	..	7.10	12.50
Zimonyba	érkezik	7.40	1.24
Zimonyból	indul	8.00	2.00
Batajnicza	..	8.31	2.37
Új-Pazna	..	8.46	2.56
Ó-Pazna	..	9.03	3.19
Indjiáról Mitrovicznak	..	7.50	1.13
Indjiáról Zimonynak	..	9.29	4.00
Bečka	..	9.53	4.35
Karlócza	..	10.24	5.15
Pétervárad	..	10.38	5.35
Újvidék	..	11.02	6.20
Verbász-Kula	..	12.00	7.55
Szabadka	..	2.10	10.50
Kiskőrös	..	4.06	1.55
Budapestre	érkezik	6.19	7.08

A bekerített órászámok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli órákat jelölik.

A kövéren nyomtatott állomásokon éterem is van.

Felelős szerkesztő: **Wigand János.**

Főmunkatárs: **Dr. Fináczy Ernő.**

Kiadótulajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszanić” cég.

HIRDETÉSEK.

503 szám

tlkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A panosovai kir. törvényszék mint tlkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatónak kérelmére 200 ft. tőke követelés, ennek 1880 évi január hó 1-ik napjától járó 8% kamatja 35 ft., 25 kr. bekebelezett eddig megítélt 14 ft., 65 kr. árverési valamint ezen újabb árverési kérvény után megállapított 7 ft., költség behajtása végett Zsivanovics Vladislav panosovai lakos végrehajthatást szenvedőnek lefoglalt és a Panosova község 256 sz. tjkönyvi lapon felvett következő ingatlanai végrehajthatási árverés alá kerülnek ugymint: A + 1 sor 420 hr. szám alatt felvett ház és 30□-öl házhely összesen 1040 ft. becsértékben.

Az árverésnek a megállapított árverési feltételek szerinti megtartására az 1881 évi 60 t. cz. 176 §-a értelmében 1884 évi márczius hó 22-ik napjának délelőtti 9 órája ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében határnapul tűzetik ki. —

Az árverési kitétt ingatlanok magasabb ígéret hiányában a fentérintett határnapon becsáron alól is a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

A kiküldési ár az elárverezendő ingatlanok becsértéke, annak 10% százaléka pedig a bánatpénzt képezi.

A vevő tartozik a vételárnak első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt a másodikat ugyanazon naptól számítandó 2 hó és az utolsó részletet ugyanazon naptól számítandó 4 hó alatt mindenkor az árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt írásbeli kérvény mellett a panosovai kir. adóhivatalnál lefizetni és a megtörtént lefizetést ezen törvényszéknek bemutatni.

A többi árverési feltételek a telekkönyvi hatóságnál és Panosova város kapitányi hivatalában tekinthetők.

A panosovai 257 sz. tjkben A + 1 sor 421 hrsz. és 1975 házi szám alatt bejegyzett ház és udvar hól végrehajthatást szenvedett megillető 1/2 részére az árverés elrendelhető nem volt, mivel ezen ingatlanok az 1883 évi október hó 2-án megtartott bírói árverésen már eladottak.

Kelt Panosován a kir. törvényszék mint tlkvi hatóságnak 1885 évi február hó 11-én tartott tanács üléséből.

Lemberger,
jegyző.

Dessewy Izidor,
elnök.

14852 sz.

tlkvi 1883.

Árverési hirdetmény.

A panosovai kir. tszék mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Radovanov Manó panosovai lakos végrehajthatónak Milin Ilija ferdinandsdorfi lakos végrehajthatást szenvedő elleni 50 ft., tő követelés és járulékai iránti végrehajthatási ügyében az árverést a panosovai kir. törvényszék (alibunari kir. bíróság területén Ferdinandsdorf községében fekvő Milin Ilija részére közigazgatásilag kihalasított a ferdinandsdorfi tjkönyv 578 sz. lapján felvett következő ingatlanokra és pedig: 1.) 43 hrsz. 2 hold II oszt. szántóra 175 ftnyi és 2.) 43 hrsz. 1 hold 400□-öl II oszt. kaszálóra 164 ftnyi ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884 évi márczius hó 28-án d. e. 9 órakor Ferdinandsdorf község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáramnak 10% -át vagyis 17 ft., 50 kr. és 16 ft., 40 kr készpénzben vagy az 1884 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

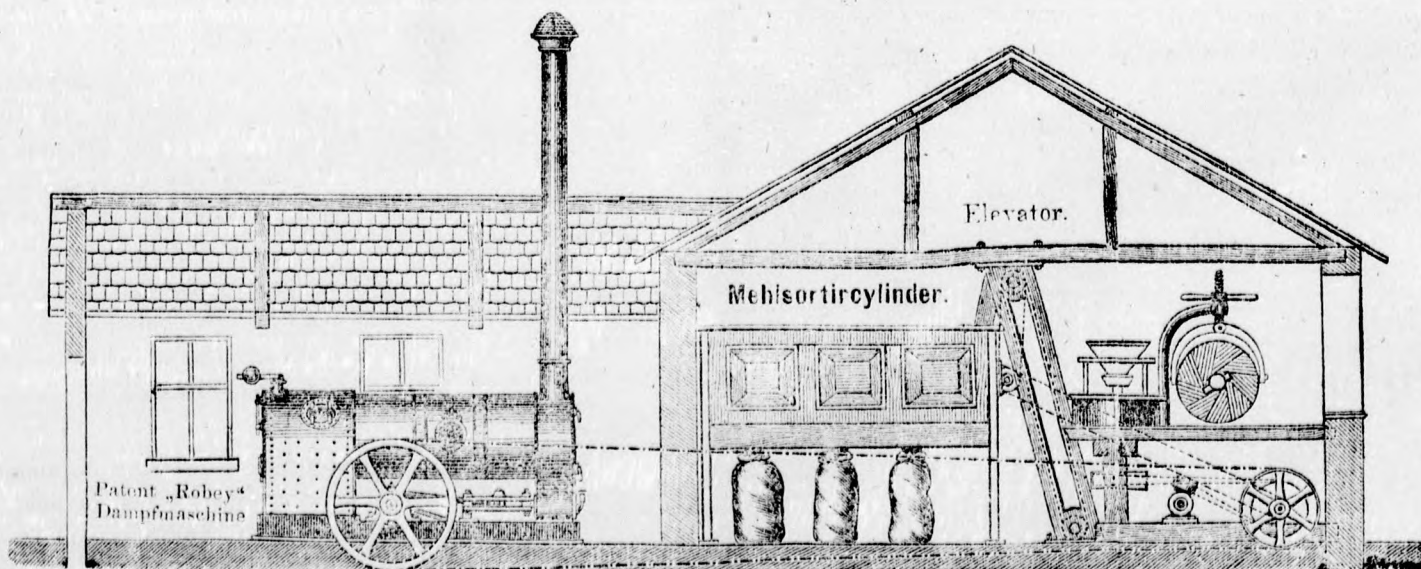
Panosován a kir. tszéknek 1883 évi november hó 3-án tartott tlkvi üléséből.

Lemberger,
jegyző.

Hergloz,
elnök.

ROBEY & Comp.

Budapesten, Üllőiút 35.

Szabadalmazott „ROBEY” gőzgép

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alapfalazatot, falazott kéményt, olcsóbb is, felül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

18-2